

УПОВНОВАЖЕНИЙ
Верховної Ради України з прав людини

вул. Інститутська, 21/8, м. Київ, 01008 E-mail: hotline@ombudsman.gov.ua тел. (044) 298-70-33

_____. _____. 20 № _____

На № _____ від _____. _____. 20 _____

**Голові Державної прикордонної
служби України**
Сергію ДЕЙНЕКО

ПОДАННЯ

Про порушення прав Особа 1

Працівниками Секретаріату Уповноваженого проведено перевірку стану додержання конституційних прав за зверненням колишнього військовослужбовця Східного регіонального управління Державної прикордонної служби України, ветерана військової служби, учасника бойових дій Особа 1

Під час розгляду звернення було встановлено, що має місце порушення:

- гарантованого заявнику державою, як ветерану військової служби, права на безоплатне отримання у власність займаного на час звільнення зі служби житла в будинках державного житлового фонду;

- принципу недискримінації під час вирішення Адміністрацією Державної прикордонної служби (далі – АДПСУ) питань щодо зняття з жилих приміщень, займаних військовослужбовцями та ветеранами служби, статусу службового житла.

Як зазначено у зверненні, вислуга заявника на військовій службі на час звільнення становить більше 25 календарних років, тобто він є ветераном військової служби.

Адміністрація Держприкордонслужби обґрунтовує свою бездіяльність посиленням на неурегульованість відомчими нормативно-правовими актами чіткого механізму та порядку розгляду питань щодо виключення житлових приміщень із числа службових. Однак при цьому впродовж 2019 – 2020 років Адміністрацією Держприкордонслужби прийнято 68 рішень щодо виключення житла з числа службових.

UB
Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з прав
людини
№7856.2/М-15552.3/20/21/Х31.2 від 08.07.2021
КЕП: Денісова Л. Л. 08.07.2021 11:07
5FBB77F7B650371D04000000AF67000081E00000

Маю зазначити, що питання недотримання службовими особами Адміністрації Держприкордонслужби вимог закону під час розгляду звернень військовослужбовців та ветеранів служби щодо вирішення їх житлових питань, надання їм формальних відповідей, які не ґрунтуються на вимогах закону та порушують гарантовані державою права і свободи цієї категорії осіб, – стали предметом звернень до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини впродовж 2019-2020 років.

Водночас дієвих заходів щодо виправлення ситуації відомством не прийнято – надані пояснення АДПСУ не містять належного обґрунтування. Так, чинними нормативно-правовими актами не передбачено необхідності додаткового визначення механізму і порядку щодо виключення житла з числа службових. Навпаки, закон чітко визначає за яких обставин і який орган має прийняти відповідне рішення щодо виключення житла з числа службового.

Маю констатувати, що, оскільки законом не визначено інше, – на виконання частини другої статті 19 Конституції України Адміністрація Держприкордонслужби зобов'язана здійснювати розгляд таких питань по суті, а не порушувати права громадян на своєчасний, повний та об'єктивний розгляд звернення, у тому числі і щодо житлових питань.

Також необхідно зазначити, що пунктом 8 статті 6 Закону України «Про статус ветеранів військової служби, ветеранів органів внутрішніх справ, ветеранів Національної поліції і деяких інших осіб та їх соціальний захист» ветеранам військової служби, до яких належить і заявник, гарантується право на «безоплатне отримання у власність займаного ними та членами їх сімей житла незалежно від розміру його загальної площі в будинках державного житлового фонду». З огляду на те, що це є вимогою закону, однією зі складових реалізації даного права ветераном є вирішення питання про виключення займаного такою особою жилого приміщення з числа службових.

Саме тому твердження про повну дискреційність функцій Адміністрації Держприкордонслужби під час вирішення питання про виключення жилих приміщень з числа службових за зверненнями громадян (які є ветеранами військової служби) є досить суперечливим.

Водночас маю зазначити, що увага Адміністрації Держприкордонслужби неодноразово зверталася на те, що:

– однією з підстав, що призвели до порушення житлових прав заявника стало недотримання вказаним відомством вимог абзацу четвертого пункту 1 статті 12 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» згідно з якими «військовослужбовцям, які мають вислугу на військовій службі 20 років і більше, та членам їх сімей надаються (не «можуть надаватися», а саме «надаються») жилі приміщення для постійного проживання» (тобто, як вбачається з норми Закону, Адміністрація Держприкордонслужби була зобов'язана надати заявнику житло для постійного

проживання (або ж вирішити питання про зміну статусу займаного ним житла) при досягненні останнім 20-ти років вислуги на військовій службі, але цього зроблено не було);

– займане заявником житло за даних обставин (відсутності визначених Законом підстав до виселення з нього колишнього військовослужбовця без надання йому іншого рівноцінного жилого приміщення) не може використовуватися відомством як службове.

Наведені ж заявником факти (які підтверджується Адміністрацією Держприкордонслужби) щодо прийняття цим органом державної влади позитивних рішень про виключення із числа службового жилих приміщень для одних осіб (йдеться про 68 таких випадків впродовж 2019 – 2020 років) і відмова, з посиланням на відсутність правового механізму, – для інших, свідчать про нехтування військовими службовими особами цього органу військового управління вимогами статті 14 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (в частині заборони дискримінації).

У ході провадження відкритого за зверненням Особа 1 на адресу АДПСУ було скеровано відповідні запити стосовно вжиття заходів, спрямованих на поновлення житлових прав заявника.

Однак питання, актуалізоване Особою 1 у своєму зверненні, не вирішено до цього часу, що порушує його права, визначені Основним Законом України.

На підставі викладеного, з метою усунення виявлених порушень прав і свобод людини і громадянина, обумовлених неправомірними діями військових службових осіб Адміністрації Державної прикордонної служби України і недопущення їх у подальшому, керуючись статтею 101 Конституції України, статтями 13, 15, 16, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»,

ПРОШУ:

1. Розглянути подання та вжити заходів, спрямованих на усунення порушення житлових прав Особи 1

2. Про результати розгляду подання та вжиті заходи у місячний строк мене повідомити.

Уповноважений

Людмила ДЕНІСОВА